

3. ALLAH'IN VARLIğI VE BİRLİğİ

Kazanım

Allah'ın var ve bir olduğunu bilir.

Öğretici Notu 1

Allah'ın, yeryüzünü, bütün canlı ve cansız varlıkları yaratan, insana hayat veren biricik yaratıcı olduğu izah edilir. Kulun kendisine bu hayatı bahşedene iman etmesi ve onun zâti ve subûti sıfatlarını dil ile ikrar kalb ile tasdik etmesi gerektiğini belirtir. Allah'ın (c.c), bu dünyadaki varlıkların hiçbirine benzemediği, bu nedenle O'nun sıfatlarıyla bilindiği vurgulanır. Allah'ın kendi varlığının ve birliğinin anlaşılması için Kur'an'a bakılmasını, âlemin, tabiatın gözlemlenmesini ve üzerinde düşünülmesini emrettiği vurgulanır.

“O yeri yayıp döşeyen, orada dağlar, nehirler meydana getiren, orada her türlü meyveden (erkekli-dişili) iki eş yaratandır. O geceyi gündüze bürüyor. Şüphesiz bunlarda, düşünen bir kavim için (Allah'ın varlığını gösteren) deliller vardır” (Ra'd, 13/3) ayeti öğretici tarafından işlenerek evrenin işleyişindeki düzenin, ahengin ve her şeyin yerli yerinde yaratılmasının Allah'ın varlığının ve tek oluşunun bir eseri ve kanıtı olduğu ortaya konulur.

Yöntem ve Teknikler

Anlatım ve eğitsel oyun

Etkinlik 1

Öğretici 4 çocuk seçer ve her birisinin bir mevsim olduğunu söyler ve kendilerini arkadaşlarına sırasıyla tanıtmalarını ister. Çocukların sunumu bittikten sonra öğretici “Peki ya kış yaramazlık yapıp ben ilkbahardan sonra geliyorum derse ne olur?” sorusunu mevsim rolündeki çocuklara yönelterek kendilerini bir de böyle tanıtmalarını ister. Öğretici meydana gelen karmaşanın altını çizerek (sonbaharda yaprak döken ağacın kışın uyuduktan sonra ilkbaharda yeniden canlanarak yeşermesini ve yazın meyveler vermesini ve bu olayların sırayla gerçekleşmesinin önemini anlatarak) kâinattaki ahenkten bahseder.

Daha sonra öğretici kâinattaki düzenle alakalı birkaç örnek daha vererek bu düzeni kuranın Allah olduğunu ve O'nun “bir ve tek” olması sebebiyle de hiçbir karmaşa olmadan bu düzenin devam ettiğini söyler ve şu ayetleri açıklar:

“Gökten su indiren O'dur. (Buyurdu ki:) İşte biz her çeşit bitkiyi onunla bitirdik. O bitkiden de, kendisinden üst üste binmiş taneler bitireceğimiz bir yeşil bitki, hurmanın tomurcuğundan sarkan salkımlar, üzüm bağları, zeytin ve nar bahçeleri meydana getirdik; birbirine benzeyeni var, benzemeyeni var. Meyve verirken ve olgunlaştığı zaman her birinin meyvesine bakın! Kuşkusuz bütün bunlarda inanan bir toplum için ibretler vardır.” (En'am, 6/99)

“Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka ilahlar olsaydı kesinlikle ikisinin de düzeni bozulurdu. Demek ki, arşın Rabbi Allah onların nitelermelerinden uzaktır, yücedir.” (Enbiyâ, 21/22)

Öğretici günün sözündeki şiiri birkaç çocuğa okuttuktan sonra, şiir üzerine sohbet ederek dersi sonlandırır.

Değerlendirme Soruları

1. Kâinattaki düzene örnekler verebilir misiniz?
2. Yaratıcı bir ve tek olmasaydı bu düzen sağlanabilir miydi?
3. Allah'ın varlığını ve birliğini size hissettiren şeyler nelerdir?

Günün Mesajı

Her defa haberi taze bir müjde;
O var!
Ne sen varsın, ne ben, ne yar, ne kimse;
O var!
Bütün sevdiklerin elden gittiyse;
O var!
Sana daha yakın şah damarından;
O var!
Arama, ilaç yok eczanede!
O var!

Gayede, sebepte ve bahanedede;
O var!
Ölümsüzlük şevki, ilahi sevinç;
O var!
Yıkılmaz dayanak, kırılmaz destek;
O var!
Tekten de tek, bir tek, tek başına tek;
O var!

Necip Fazıl KISAKÜREK (kısaltılmıştır)

Kapanış

Grup üyelerine paylaşımları için teşekkür edin.
Herkesin aklında kalan mesajı paylaşmasını isteyin.
Konuyla ilgili varsa sorularını alın ve cevaplayın.
Bir sonraki konunun başlığını verin ve vedalaşın.

Öğretici Notu 2

Allah'ın varlığı ve birliği (tevhid) en önemli inanç esası olduğu ifade edilir. Bütün inanç esaslarının Allah'a iman ve O'nun birliği esasına dayanmakta olduğu vurgulanır. Allah'ın, kâinatı yaratan ve bu düzenin devamlılığını sağlayan, kendisine ibadet edilen, bir ve tek olan yegâne yaratıcı olduğu ifade edilir. İslam dininin Allah'ın varlığına ve birliğine iman konusunda kesin ve şüphesiz bir inancı öngördüğü, İslam'da var olan bütün inanç esasları, hükümler ve ilkelerin bu temel üzerine kurulduğu anlatılır.

Yöntem ve Teknikler

Anlatım, Örnek Olay İnceleme

Materyal

Örnek olay metni

Etkinlik 2

Öğretici, imanın esaslarından ilkinin Allah'ın varlığına ve birliğine iman olduğunu söyledikten sonra bir hikâye okuyacağını belirtir. Hikâye İmam-ı Azam Ebu Hanife ile ilgili olduğundan başlangıçta çocuklara şu bilgi verilir:

“İmam Azam, Hanefi mezhebi kurucusu olarak kabul edilen, büyük bir âlimdir. Asıl ismi 'Numan bin Sabit'tir. Şimdi okuyacağım hikâye onun çok genç olduğu zamanlarda yaşamıştır. O yıllarda henüz İmam-ı Azam adıyla değil, Numan bin Sabit ismiyle anılmaktadır.”

Örnek Olay Metni

Numan, çok akıllı, zeki ve bilgiliymiş. Onun yaşadığı Bağdat şehrine bir inançsız adam gelmiş. Adam kendine çok güvenen biriymiş.

“Kim bana Allah'ın varlığını ispat edebilir?” demiş. İnsanlar Numan'ı göstermişler. “Bizim bu küçük bilginimiz sana Allah'ın varlığını ispatlayabilir” demişler. İnançsız adam küçümseyen bakışlarıyla şöyle bir süzmüş Numan'ı ve demiş ki:

“Hadi bakalım ispatlasın da görelim!” Büyük bir meraklı kitlesi toplanmış. İnançsız adam kurulan yüksek bir kürsüye çıkıp oturmuş. Herkese tepeden bakıp kasılıyor, bilginlik taslıyormuş. Bu sırada küçük Numan “Benim kitaplarım evde kaldı. Gidip onları getireyim önce” demiş. Numan gitmiş ve bir türlü gelmemiş. Herkesin sabrı tükenmiş. Biraz da küçük bir çocuğu adamın karşısına çıkardıklarına pişman olmuşlar. İnançsız adam, kasım kasım kasılıyor ve ‘Nerede kaldı şu küçük bilgininiz?’ diye büsbütün canlarını sıkıyormuş. Ama herkes bu işin içinde bir anormallik olduğunu da sezmekteymiş. Çünkü Numan dosdoğru bir insandır. Yalan söylemez sözünde durur. Gelmeyecekse mutlaka söyler ya da haber gönderir... Böylece bir hayli zaman geçtikten sonra çıkıp gelmiş küçük bilgin. Tabii kalabalıkta bir merak, bir uğultu... İnançsız adamda ise biraz daha kendine güven belirmiş. Sormuş Numan’a: “Nerede kaldın? Yoksa Allah’ın varlığını ispatlayamayacağından mı korktun? Numan gayet rahat ve soğukkanlılıkla cevap vermiş:

“Hayır, böyle bir korkum yok. Çünkü Allah’ın varlığını ispatlamak çok kolay bir konudur. Ancak benim gecikmemin bir sebebi var. Benim evim karşı kıyıda. Biliyorsunuz, Bağdat’ın ortasından kocaman bir ırmak akar. Karşıya geçtikten sonra büyük bir sel ve fırtına çıktı... Tekrar dönmek için ne bir sandal ne bir köprü kaldı!”

“Peki, şimdi nasıl geçip geldin?”

“İşte ben de onu anlatacağım. Geldim kıyıya. Bir de baktım ki, kocaman kocaman taşlar kıyıda yuvarlanıp atlıyor ırmağın içine. Yeni gelen taşa ötekini üstüne, derken köprü ayakları meydana geldi. Bu arada havada kendi kendine uçan uzun tahtalar bu ayakların üzerine örtüldü. Arkasından yine çiviler yine havadan uçuşarak kurşun gibi saplanıp tahtaları ayaklara tutturdular. Büyük ve rahat bir yol gibi, kocaman bir köprü meydana geldi. Ben de üzerinden yürüyüp geçtim ve geldim.” Herkes şaşkınlık ve üzüntüyle bu sözleri dinlerken inançsız adamın keyfi iyice artmış ve demiş ki: “Yahu karşıma küçük bir bilgin diye bu akılsız çocuğu mu çıkardınız? Bir yığın saçma ile uğraşacak vaktim yok benim!” Numan, adama bakmış ve “Neresi saçma bu anlattıklarımın?” demiş.

“Neresi saçma değil ki! Koskoca bir köprünün kendi kendine oluştuğunu anlatıp duruyorsun. Hiç kendi kendine köprü oluşur mu?” Numan’ın gözleri sevinçle parlamış, inançsız adamı susturan şu cevabıyla, dinleyenler de derin bir nefes almışlar.

“Dünyaya göre çok daha küçük ve sanatsız olan bir köprünün kendi kendine olamayacağını söylüyorsun da bu muhteşem dünyanın nasıl kendi kendine oluştuğunu söyleyebiliyorsun?”

İnançsız adamın bütün keyfi kaçmış bir anda. Kızarıp bozarmış, yutkunmuş bir süre. “Peki” demiş, “Kabul ediyorum ki, bu dünya kendi kendine olmamıştır. Onun da yaratıcısı vardır.”

“İşte o yaratıcı Allah’tır.” demiş Numan. İnançsız adamın bütün kozları bitmemiş. “Öyle ise bir soru soracağım.” demiş. Tam olarak Allah’a inanmam için, buna da cevap vermelisin.

Numan, gayet rahat ve korkusuz bir tavırla, “Sor!” demiş. İnançsız adam biraz morali bozuk bir şekilde şu soruyu sormuş:

“Allah varsa O’nu niçin göremiyoruz?” Numan soruyu pek kolay bulmuşçasına tebessüm etmiş.

“Önce bize biraz süt versinler de sohbetimiz biraz daha tatlı olsun.” demiş, sütler gelmiş. O zaman sütü tatlandırmak için içine bal katılmış. Adam sütünü tatlandırıp içmeye başlamış. Fakat Numan, adama bir kaşık daha bal sunmuş, “Buyurun sütünüzü tatlandırın.” Adam “Sağ ol!” demiş, “Ben balı karıştırdım, sütüm ballıdır. Sen benim soruma cevap ver şimdi.” Küçük Numan “Önce sütün balını halledelim.” demiş. Adam biraz daha kızgın söylenmiş: “Benimkisinin balı vardır dedim ya!”, Numan “İnanmam” demiş. Adam büsbütün kızgın “Niçin inanmıyorsun?” deyince de şu cevabı vermiş: “Ben görmediğim şeye inanmam! Süte karıştırdığın balı gösterirsen inanırım.” Adam “Süte karıştırılmış bal görünür mü?” deyince Numan, “Demek ki bu dünyadaki pek çok şeyi de biz gözümüzle göremiyoruz. Siz sütün yağını ve şekerini bile göremediğiniz halde Allah’ı görmek istiyorsunuz. Allah’ı gözümüzle bu dünyada göremiyoruz ama O’nun yarattıklarını, eserlerini görüyoruz.”

İnançsız adam, biraz daha bozulmuş vaziyette şaşkın ve üzgün ne yapacağını bilemez bir halde düşünmeye başlamış. “Peki” demiş. “Son bir soru daha... Eğer buna da cevap verirsen, ben de Allah’a inanıp Müslüman olacağım...”

Numan, hedefe yaklaşmanın verdiği tatlı bir sevinçle “Sor” demiş. Adam son bir hamleyle doğrulmuş ve demiş ki: “Peki, kabul ediyorum ki Allah vardır. O’nun görünmediğini de anladım. Öyle ise bu gözümüzle görmediğimiz ve varlığına aklımızla inandığımız Allah şimdi yapıyor?”; “Bu sorunuz da çok kolay! Ama cevabı sizin oturduğunuz kürsüden vermek isterim. İner misiniz aşağıya?” Adam çok şaşkın bir vaziyette kürsüden inmiş. Küçük Numan çıkmış. Kendisine şaşkın şaşkın bakan adamı süzdükten sonra demiş ki: “Allah, şimdi senin gibi inançsız bir adamı bu kürsüden aşağı indirdi ve yerine de benim gibi imanlı bir çocuğu oturttu.”

diyerek öğretici hikâyeyi tamamlar ve değerlendirme sorularıyla konuyu pekiştirir.

Değerlendirme Soruları

1. Kendi kendine olan herhangi bir şey gördünüz mü?
2. Göremediğimiz halde varlığından emin olduğumuz şeylere örnekler veriniz.
3. Allah’ın var ve bir olduğuna dair senin verebileceğin örnekler var mı?

Günün Mesajı

“De ki: O, Allah’tır, bir tektir. Allah Samed’dir. (Her şey O’na muhtaçtır, o, hiçbir şeye muhtaç değildir.) Ondan çocuk olmamıştır (Kimsenin babası değildir). Kendisi de doğmamıştır (kimsenin çocuğu değildir). Hiçbir şey O’na denk ve benzer değildir.”

(İhlas Suresi)

Kapanış

Grup üyelerine paylaşımları için teşekkür edin.
Herkesin aklında kalan mesajı paylaşmasını isteyin.
Konuyla ilgili varsa sorularını alın ve cevaplayın.
Bir sonraki konunun başlığını verin ve vedalaşın.